

Alkotmánybírósághoz fordultunk
Összefoglaló sajtóanyag
a 2010. január 21-i sajtótájékoztatóra

1. Előzmények

Az UNESCO fellépésére Erzsébetváros polgármestere és a KÖH elnöke még 2007 decemberében közreadták azt az együttes elhatározásukat, hogy a rehabilitációs szabályozási terv, az RSZT elkészítését fel kell gyorsítani.

E szándék igazolására az erzsébetvárosi önkormányzat **2008 februárjától változtatási tilalmat rendelt el a negyedben. Akkor úgy tűnt, hogy valóban védeni akarják a világörökséget.**

Azonban **ez a szándék**, mint ahogy utólag beigazolódott, sem Hunvald György részéről, sem a KÖH elnöke, Mezős Tamás részéről **nem volt valóságos.**

Az, hogy **szó sem lesz itt örökségvédelemről**, már akkor kiderült, amikor 2008. február 22-ére a szabályozási tervhez elkészült a **tudományos értékvizsgálat**, amit a bemutatást követően a **KÖH elnöke visszatartott és szabályosan eltüntetett.** Így az RSZT készítéséhez nem lehetett felhasználni. Pedig **az értékvizsgálat elengedhetetlenül szükséges lett volna ahhoz, hogy az örökségvédelem valóban érvényesüljön a tervben.**

A polgármester álságos magatartása a terv megalkotása során derült ki, amikor valamennyi, **az örökségvédelmet garantáló javaslatot** - nemcsak a miénket, civilekét, hanem a fővárosi főépítész, a KÖH munkatársa, az állami főépítész és a főpolgármester javaslatát is - **elutasította a polgármester és Lantos Péter kerületi főépítész.** (A tervező többször is hivatkozott arra, hogy a polgármester elvárása alapján tervezte azokat a mutatókat, amelyeket kifogásoltunk.)

Mivel részt vettünk a rendeletalkotási folyamatban, tanúi voltunk a jogszabálysértéseknek is.

2. Mit tettünk, hogy ne jöjjön létre a törvénysértő terv?

A terv elfogadása előtt közvetlenül, nyílt levélben hívtuk fel a polgármester és a képviselő-testület figyelmét a törvénysértésekre, és kértük, hogy ne fogadják el. Azonban mind a képviselő-testület, mind a polgármester **semmibe vette nyílt levelünket.**

A törvényességi felügyeletet ellátó **közigazgatási hivatalhoz is fordultunk**, sikerrel, mert megállapították, hogy törvénysértő az RSZT-ről szóló rendelet. **A polgármester nem törődött a törvényességi felügyelet felszólításával.** Ebben az időben már letartóztatták, helyettesei és a testület épp úgy figyelmen kívül hagyták a törvényességi felszólítást.

Az ÓVÁS! a jövő nemzedékek ombudsmanjához fordult, aki feltárta a törvénysértéseket és felszólította az alkotmányos visszasságok megszüntetésére Erzsébetváros önkormányzatát.

Az ombudsmani állásfoglalás megállapításait szintén semmibe vette a képviselő-testület.

Ezeknél az arrogáns döntéseknél erősen ki kell hangsúlyozni a főépítész felelősségét.

Erzsébetváros önkormányzat vezetése – Hunvald városromboló szellemiségét követve – **nem akar változtatni a bebetonozott, negatív előjelű örökségvédelmi politikáján.**

3. Mi váltotta ki az elhatározást?

E törvényen kívüliséget tapasztalva, nem találtunk más megoldást, mint azt, hogy megkeressük az Alkotmánybíróságot.

4. Mi az indítvány tárgya?

Az Alkotmánybírósághoz két indítvánnyal fordultunk.

Kértük, hogy

a) utólagos normakontroll keretében az RSZT alkotmányosságát vizsgálja meg, és alkotmánysértés esetén visszamenőleges hatállyal semmisítse meg.

b) Állapítsa meg a mulasztásos törvénysértést két jogalkotó szervvel szemben:

1. Az önkormányzat képviselő-testülete nem alkotta meg az örökségvédelmet garantáló rendeletét, holott az örökségvédelmi törvény 2005 óta előírta.

2. A kulturális miniszter nem alkotta meg a kezelési tervről szóló jogszabályt, holott az örökségvédelmi törvény 2005 óta előírta.

Így az erzsébetvárosi önkormányzat képviselő-testülete és a kulturális miniszter nem látták el jogalkotói feladatukat, ezzel megítélésünk szerint alkotmányellenes helyzetet idéztek elő, gyengítve az örökségvédelmet magát, szembe helyezkedve a Világörökség Egyezmény elvárásaival.

Beadványunkban felsoroltuk azokat az alkotmányos tételeket, amelyekbe – véleményünk szerint - az RSZT ütközik, és felsoroltuk azokat a jogszabályokat is, amelyek megsértésével egyúttal az Alkotmányt is megsértették.

Az Alkotmány tételeibe a következők miatt ütközik az RSZT.

Sérti a jogbiztonság követelményét,

- 2. § (1) „A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

Ugyanis, ha egy jogellenes jogszabályt alkalmaznak, az jogbizonytalanságot okoz, a jogbiztonságba vetett bizalmat rendíti meg.

Alapvető alkotmányos követelmény, hogy az **önkormányzati rendelet nem lehet ellentétes magasabbrendű jogszabállyal.**

- 44/A. § (2) „A helyi képviselőtestület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

Nagyon fontos az emberek mindennapi életében az Alkotmánynak az a rendelkezése, amely - ugyan még nem igazán közismert, de a civil kezdeményezések révén kezd majd azzá válni. Ez a rendelkezés **az épített környezet védelmén keresztül garantálja az embereknek a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez fűződő jogát.**

- 70/D. § (1) „A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.”
(2) „Ezt a jogot a Magyar Köztársaság [...] az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.”

Az alkotmánynak a testi és lelki egészséghez fűződő rendelkezése szoros összefüggésben van az egészséges környezethez való alkotmányos joggal.

- 18. § „A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.”

Tehát ha az önkormányzati rendelet sérti az épített környezet védelmét, akkor sérülhet az egészséges környezethez és a testi-lelki egészséghez fűződő alkotmányos jog is.

Végül arra is utaltunk az indítványunkban, hogy **ha az RSZT nem biztosítja a kulturális örökség megóvását, védelmét, akkor nincs összhangban a Világörökség Egyezménnyel.** E ponton sérülhet az Alkotmánynak a **nemzetközi szerződések és a belső jog összhangjára vonatkozó alkotmányos követelménye.**

- 7. § (1) „A Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját.”

A beadványunkban 5 alkotmányos tételt és 12 jogszabályt jelöltünk meg, amelyeket megítélésünk szerint az Erzsébetvárosi Önkormányzat megsértett.

5. Mit várunk az Alkotmánybíróságtól?

Azt várjuk, hogy az RSZT-t visszamenőleges hatállyal semmisítse meg, az önkormányzat képviselő-testületét és a kulturális minisztert pedig kötelezze az örökségvédelmi jogszabályok megalkotására.

Dr. Kollonay Enikő (+36-20/99-585-34)

kollonay@gmail.com

www.lmv.hu/alkotmanybirosag

**ÓVÁS! Egyesület
Szindikátus Egyesület – Nagydíófa utcaiak
Védegylet**